

PROTECȚIA SOCIALĂ A ȘOMERILOR

SURSA DATELOR

Cercetări statistice:

- Cercetarea statistică asupra unităților școlare de învățământ preuniversitar special;
- Cercetarea statistică asupra numărului de pensionari și pensiei medii lunare;
- Colectarea națională de date asupra statisticii protecției sociale, conform metodologiei europene ESSPROS (European System of Integrated Social Protection Statistics) pentru statisticile privind protecția socială;

Surse administrative:

- Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, pentru datele privind protecția socială a șomerilor înregistrați;
- Casa Națională de Pensii Publice, pentru datele privind protecția socială a pensionarilor de asigurări sociale, precum și datele pentru biletele de tratament și odihnă;
- Secretariatul de Stat pentru Culte;
- Casa de Asigurări a Avocaților;
- Ministerul Apărării Naționale;
- Ministerul Afacerilor Interne;
- Serviciul Român de Informații;

PRECIZĂRI METODOLOGICE

Cheltuielile cu protecția socială a șomerilor

Indemnizația de șomaj reprezintă o compensație parțială a veniturilor asiguratului ca urmare a pierderii locului de muncă sau a veniturilor absolvenților instituțiilor de învățământ care nu s-au putut încadra în muncă.

Conform Legii nr. 76/2002, cu modificările și completările ulterioare, **beneficiază de indemnizație de șomaj:**

a) Șomerii care îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

- au stagiul de cotizare de minimum 12 luni în ultimele 24 de luni premergătoare datei înregistrării cererii;
- nu realizează venituri sau realizează din activități autorizate potrivit legii venituri mai mici decât valoarea indicatorului social de referință, în vigoare;
- nu îndeplinesc condițiile de pensionare conform legii;
- sunt înregistrați la agențiile pentru ocuparea forței de muncă în a căror rază teritorială își au domiciliul sau, după caz, reședință dacă au avut ultimul loc de muncă ori au realizat venituri în acea localitate.

Cuantumul indemnizației de șomaj, pentru această categorie de șomeri, este o sumă acordată lunar, diferențiată în funcție de stagiul de cotizare astfel:

- 75% din valoarea indicatorului social de referință în vigoare la data stabilirii acestuia, pentru persoanele cu un stagiul de cotizare de cel puțin un an; la suma prevăzută anterior se adaugă o sumă calculată prin aplicarea asupra mediei salariului de bază lunar brut pe ultimele 12 luni de stagiul de cotizare o cotă procentuală diferențiată în funcție de stagiul de cotizare: 3% pentru cel puțin 3 ani; 5% pentru cel puțin 5 ani; 7% pentru cel puțin 10 ani; 10 % pentru cel puțin 20 ani.

Conform Ordonanței de Urgență nr. 17 din 23 februarie 2011, constituie stagiul de cotizare și perioadele pentru care angajatorul este scutit, în condițiile legii, de

plata contribuției datorate la bugetul asigurărilor pentru șomaj.

Indemnizația de șomaj se acordă pe perioade diferențiate în funcție de stagiul de cotizare astfel: 6 luni, pentru persoanele cu un stagiul de cotizare de cel puțin 1 an; 9 luni, pentru persoanele cu un stagiul de cotizare de cel puțin 5 ani; 12 luni, pentru persoanele cu un stagiul de cotizare mai mare de 10 ani.

Șomerii înregistrați la agențiile pentru ocuparea forței de muncă care nu beneficiază de indemnizație de șomaj, în situația în care se angajează cu normă întreagă, pentru o perioadă mai mare de 3 luni, ulterior datei înregistrării la agențiile pentru ocuparea forței de muncă, beneficiază de o primă de activare în valoare de 500 lei, neimpozabilă.

Persoanele înregistrate ca șomeri la agențiile pentru ocuparea forței de muncă și care se încadrează în muncă, potrivit legii, într-o localitate situată la o distanță mai mare de 15 km de localitatea în care își au domiciliul sau reședința, pot beneficia de o primă de încadrare, neimpozabilă pe o perioadă de 12 luni.

Persoanele înregistrate ca șomeri la agențiile pentru ocuparea forței de muncă care se încadrează în muncă, potrivit legii, într-o altă localitate situată la o distanță mai mare de 50 km față de localitatea în care își au domiciliul sau reședința și, ca urmare a acestui fapt, își schimbă domiciliul ori își stabilesc reședința în localitatea respectivă sau în localitățile învecinate acestuia pot beneficia de o primă de instalare, neimpozabilă în cuantum diferențiat, într-o singură tranșă, la data instalării.

b) Șomerii asimilați care îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

- sunt înregistrați la agențiile pentru ocuparea forței de muncă în a căror rază teritorială își au domiciliul;
- nu realizează venituri sau realizează din activități autorizate potrivit legii venituri mai mici decât valoarea indicatorului social de referință, în vigoare;

- nu îndeplinesc condițiile de pensionare conform legii.

Cuantumul indemnizației de șomaj, pentru această categorie de șomeri, este o sumă fixă, lunară, reprezentând 50% din valoarea indicatorului social de referință în vigoare la data stabilirii acestuia și se acordă pe o perioadă de 6 luni.

Conform Legii nr. 118 din 30 iunie 2010 (actualizată), cuantumul indemnizației de șomaj stabilit în condițiile prevăzute de lege și aflat în plată la data intrării în vigoare a prezentei legi sau care se stabilește ori se repune în plată după suspendare, potrivit prevederilor legale se diminuează cu 15 %.

Conform Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 60, intrată în vigoare în anul 2016, pentru modificarea și completarea Legii nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, se definesc următoarele beneficii:

Prima de încadrare care se adresează absolvenților instituțiilor de învățământ și absolvenților școlilor speciale, în vârstă de minimum 16 ani, înregistrați la agențiile pentru ocuparea forței de muncă, în situația în care se angajează cu normă întreagă, pentru o perioadă mai mare de 12 luni, beneficiază, din bugetul asigurărilor pentru șomaj, de o primă de încadrare egală cu valoarea indicatorului social de referință în vigoare la data încadrării.

Prima de activare care se adresează șomerilor înregistrați la agențiile pentru ocuparea forței de muncă fără să beneficieze de indemnizație de șomaj, în situația în care se angajează cu normă întreagă, pentru o perioadă mai mare de 3 luni, ulterior datei înregistrării la agențiile pentru ocuparea forței de muncă, beneficiază de o primă de activare în valoare de 500 lei, neimpozabilă.

Prima de relocare care se adresează șomerilor înregistrați la agențiile pentru ocuparea forței de muncă și care se încadrează în muncă într-o altă localitate situată la o distanță mai mare de 50 km față de localitatea în care își au domiciliul sau reședința și, ca urmare a acestui fapt, își schimbă domiciliul sau își stabilesc reședința în localitatea respectivă sau în localitățile învecinate acesteia, beneficiind de o primă de relocare, neimpozabilă, acordată din bugetul asigurărilor pentru șomaj, egală cu 75% din suma destinată asigurării cheltuielilor pentru locuire în noul domiciliu sau noua reședință, dar nu mai mult de 900 de lei. Prima de relocare se acordă persoanelor ale căror venituri nete lunare realizate de către acestea în situația în care sunt persoane singure sau împreună cu familiile acestora nu

depășesc suma de 5.000 lei/lună. Beneficiază de prima de relocare persoanele care se încadrează în muncă, cu normă întreagă, pentru o perioadă de cel puțin 12 luni.

Cheltuieli pentru formarea profesională reprezintă cheltuielile efectuate pentru calificarea, recalificarea, perfecționarea și specializarea persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă; formarea profesională se realizează prin cursuri, stagii de practică și specializare, organizate pe niveluri de pregătire, pe baza planului național de formare profesională.

Plățile pentru stimularea șomerilor care se angajează înainte de expirarea perioadei de șomaj reprezintă sumele plătite în completarea veniturilor salariale șomerilor (cu experiență în muncă și absolvenților instituțiilor de învățământ) conform Legii nr. 76/2002 - art. 72 și art. 73 cu modificările și completările ulterioare.

Plățile compensatorii efectuate în cadrul programelor de restructurare, privatizare și lichidare reprezintă sumele acordate persoanelor cărora li s-au desfășurat contractele individuale de muncă ca urmare a concedierilor colective (O.G. nr. 7/1998 și O.U.G. nr. 98/1999 cu modificările și completările ulterioare).

Alte cheltuieli cuprind sumele acordate sub formă de credite întreprinderilor mici și mijlocii pentru înființarea de noi locuri de muncă, precum și cele necesare administrării fondului pentru plata ajutorului de șomaj.

Pentru stabilirea unor măsuri în domeniul protecției sociale în contextul situației epidemiologice determinate de răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2 au fost introduse noi cheltuieli:

- Sume acordate angajatorilor pentru decontarea unei părți a salariului brut al angajaților menținuți în muncă, O.U.G. nr. 92/2020 și sprijin financiar pentru încheierea CIM pe perioada determinată până la 3 luni, O.U.G. nr. 132/2020;
- Indemnizație pentru reducerea timpului de muncă al salariaților cu cel mult 50% din durata prevăzută în CIM, O.U.G. nr. 132/2020;
- Sprijin financiar pentru activități în regim de telemuncă, O.U.G. nr. 132/2020;
- Indemnizații acordate pe perioada suspendării temporare a CIM din inițiativa angajatorului, O.U.G. nr. 30/2020;
- Sume acordate angajatorilor pentru încadrarea în muncă a unor categorii de persoane, O.U.G. nr. 92/2020 art. 3, alin. 1 și 2.

ASIGURĂRI SOCIALE

Pensia medie lunară s-a calculat prin raportarea sumelor cuvenite (conform deciziilor) pensionarilor existenți în plată în anul de referință, la numărul mediu lunar al acestora înmulțit cu 12.

De la 1 ianuarie 2011, sumele cuvenite drept pensii includ contribuția pentru asigurări sociale de sănătate (O.U.G. nr. 107/2010).

Începând cu 1 februarie 2017, conform Legii nr.2/2017, venitul impozabil lunar din pensii se stabilește prin deducerea din venitul din pensie a sumei neimpozabile lunare de 2.000 lei (până în februarie 2017, pragul era de 1050 lei), iar pentru persoanele fizice cu venituri din pensii, contribuția de asigurări sociale de sănătate se suportă de la bugetul de stat.